

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะทุพโภชนาการในกลุ่มเด็กชาวไทย

ภูเข อำนวยแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

ผู้ประพันธ์

ปวร้าย ดันทาส

หลักสูตร

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการสุขภาพชายแดน)

อาจารย์ที่ปรึกษา

ดร.สิรินันท์ สุวรรณภรณ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิษณุรักษ์ กันทวิ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบย้อนหลัง จากผลไปหาเหตุ (Case Control study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะทุพโภชนาการในกลุ่มชาวไทยภูเขภาคเหนือ ประเทศไทย ประชากรเป้าหมาย เป็นผู้ดูแลของเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ อายุ 0 – 5 ปี แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ดูแลของเด็กที่ได้รับการประเมินโภชนาการน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ อยู่ในเกณฑ์น้ำหนักน้อยและน้ำหนักค่อนข้างน้อย จำนวน 64 คน กลุ่มควบคุม ได้แก่ ผู้ดูแลของเด็กที่ได้รับการประเมินโภชนาการน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ อยู่ในเกณฑ์น้ำหนักตามเกณฑ์ จำนวน 153 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับมารดา ข้อมูลพื้นฐานของครอบครัว ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับอาหารและโภชนาการของผู้ดูแล ข้อมูลเกี่ยวกับความเชื่อด้านอาหารและโภชนาการของผู้ดูแล และข้อมูลด้านโภชนาการของเด็ก เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ผลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาความสัมพันธ์ด้านการทำนายของปัจจัยที่สัมพันธ์กับภาวะทุพโภชนาการของเด็ก โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มศึกษาของมารดา มีอายุ 21 – 30 ปี ร้อยละ 48.4 การศึกษาอยู่ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 32.8 มีประวัติการฝากครรภ์ครบ 5 ครั้ง ร้อยละ 95.3 ได้รับยาเสริมไอโอดีน เหล็ก โฟลิกและทานฟูลิกวัน ร้อยละ 65.6 ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 96.9 มีการให้นมบุตร 6 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 79.3 กลุ่มศึกษาเป็นชนเผ่าลาหู่มากที่สุด ร้อยละ 67.2 บุตรเป็นเพศชาย ร้อยละ 64.1 อายุ 36 เดือนขึ้นไป ร้อยละ 48.4 เด็กมีน้ำหนักแรกคลอด 2.5 กิโลกรัมขึ้นไป ร้อยละ 90.6 เด็กไม่มีประวัติการเจ็บป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วง ร้อยละ 60.9 น้ำหนักโดยเฉลี่ย 9.6 กิโลกรัม ส่วนสูงโดยเฉลี่ย 82.6 เซนติเมตร เมื่อวัดระดับภาวะโภชนาการโดยเปรียบเทียบน้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงแล้วอยู่ในเกณฑ์สมส่วน ร้อยละ 46.9 ภาวะการเจริญเติบโตโดยวัดส่วนสูงตามเกณฑ์อายุอยู่ในระดับสูงตามเกณฑ์ ส่วนปัจจัยพื้นฐานของครอบครัวกลุ่มศึกษา แม่เป็นผู้ดูแลด้านอาหารของครอบครัว ร้อยละ

85.9 ผู้ดูแลของกลุ่มศึกษามีความรู้เกี่ยวกับอาหารและโภชนาการอยู่ในระดับดีมาก ร้อยละ 87.5 มีความเชื่อด้านอาหารและโภชนาการที่อยู่อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 81.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อภาวะทุพโภชนาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน บุตรเพศชาย เด็กอายุ 36 เดือนขึ้นไป และประวัติการป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วง

คำสำคัญ: ภาวะทุพโภชนาการ, กลุ่มชาวไทยภูเขา, เด็กก่อนวัยเรียน อายุ 0-5 ปี

Thesis Title	Factors Associated with Malnutritional among Hill Tribe Children at Mae Suai District, Chiang Rai
Author	Pawara Tontaros
Degree	Master of Public Health (Border Health Management)
Advisor	Sirinan Suwannaporn, Ph. D.
Co-Advisor	Assistant Professor Phitsanuruk Kanthawee, Ph. D.

ABSTRACT

This retrospective case-control study aimed to study factors associated with malnutrition among the hill tribe people of Northern Thailand. The target population was parents of ethnic children aged 0-5 years. They were divided into 2 groups: The Sample group was 64 parents of children who were assessed for nutrition and weight according to age criteria, were underweight, and relatively underweight. The control group was 153 parents of children who were assessed for nutrition and weight according to age criteria, were underweight.

The instruments used in this study were questionnaires that collected data on mothers, family background information, parents' knowledge of food and nutrition, parents' beliefs about food and nutrition, and children's nutrition. Data were collected and analyzed using descriptive statistics and to find predictive relationships of factors associated with children's malnutrition. Using multiple regression analysis statistics, the research results found that the sample group of mothers were aged 21-30 years, 48.4 percent had primary education, 32.8 percent had a history of 5 prenatal visits, 95.3 percent received iodine, iron, and folic acid supplements and took them daily, 65.6 percent had no underlying diseases, 96.9 percent had breastfeeding for 6 months or more, 79.3 percent were Lahu ethnic groups, the majority of whom were 67.2 percent. The children were male, 64.1 percent were 36 months old or more, 48.4 percent had a birth weight of 2.5 kilograms or more, 90.6 percent had no history of diarrhea, 60.9 percent had an average weight of 9.6 kilograms, and an average height of 82.6 centimeters. When measuring the nutritional status by comparing weight to height

criteria, 46.9 percent were in proportion. The growth status by measuring height according to age criteria was high according to the criteria. As for the basic factors of the sample group's families Mothers were the caretakers of the family's food (85.9%). The parents of the sample group had a very good level of knowledge about food and nutrition, 87.5 % had high beliefs about food and nutrition, and 81.2 % had factors significantly related to malnutrition at a statistical significance level of 0.05 including the Lahu ethnic group, number of household members, male children, children aged 36 months and over and history of diarrhea.

Keywords: Malnutrition, Hill Tribe People, Preschool Children Aged 0-5 Years

